

Folketingets Kommunaludvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 19. maj 2009

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk

BJS/ J.nr. 2009-3868

Under henvisning til Folketingets Kommunaludvalgs brev af 4. maj 2009 følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 9 (KOU ad L 189).

Spørgsmål nr. 9:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 4. maj 2009 fra borgmester Lars Erik Hornemann, jf. L 189 - bilag 6.”

Svar:

Henvendelsen fra borgmester Lars Erik Hornemann, Svendborg Kommune, er rettet til formand for KL Erik Fabrin.

Borgmester Lars Erik Hornemann skriver i henvendelsen, at den kommende aftale mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi bør rumme en pulje til fordeling mellem de kommuner, hvor der efter borgmesterens opfattelse skulle være påvist en underkompensation på det sociale område.

Puljen kaldes en ”pulje til kortsigtet afhjælpning af underkompensation på det sociale område”. En pulje som af borgmesteren betragtes som en kortsigtet løsning, indtil permanente ændringer i udligningen kan træde i kraft fra 2012.

Borgmesteren skriver endvidere, at der skulle være ”opnået den fælles erkendelse – fra både KL og forligspartierne bag udligningsreformen – at træfsikkerheden i opgørelsen af udgiftsbehovet, specielt på det sociale område, ganske enkelt er for dårlig i den eksisterende udligningsmodel”.

Borgmesteren skriver i sammenhæng hermed, at det vil være ”helt naturligt, at både regeringen og KL bakker positivt op om en kortsigtet løsning i form

af en pulje til fordeling mellem de kommuner, som utilsigtet er ramt af den skæve byrdefordeling”.

Hertil skal jeg bemærke følgende:

De fynske kommuners kritik er baseret på en isoleret betragtning af ét enkelt element i udligningen, hvor det forudsættes, at der kan skelnes skarpt mellem sociale og ikke-sociale kommunale udgifter.

Ved at tage et enkelt element ud af sin sammenhæng i tilskuds- og udligningssystemet – opgørelsen af sociale udgiftsbehov - kommer de fynske kommuner frem til, at de skulle være ”underkompenserede”. Denne ”underkompensation” er beregnet ved, at det opgjorte sociale udgiftsbehov er sammenholdt med kommunernes realiserede sociale udgifter defineret skarpt som primært udgifter til overførsler og det specialiserede sociale område.

Men det er ikke realistisk at skelne så skarpt mellem sociale og ikke-sociale udgifter. Der vil i nogle af de mere socialt belastede kommuner også ske en påvirkning fra kommunens socioøkonomiske struktur til udgifterne til f.eks. daginstitutionsområdet, folkeskoler, forebyggelse og ældrepleje. Det er der - så vidt det er muligt - søgt at tage højde for i opgørelsen af socioøkonomiske udgiftsbehov. Men det tager de fynske kommuners kritik ikke højde for.

Der kan heller ikke sættes lighedstegn mellem faktiske udgifter og udgiftsbehov, som henvendelsen synes at forudsætte. Endelig er der også en tendens til, at de kommuner, som ud fra ovennævnte metode opgøres til at blive ”underkompenserede” i forhold til de skarpt afgrænsede sociale udgiftsområder, så vil kunne opgøres til at være i den omvendte situation på de øvrige udgiftsområder.

Jeg kan derfor ikke være enig i, at der på baggrund af de fynske kommuners kritik skulle være grundlag for at konkludere, at en række bestemte kommuner er ramt af underkompensation på det sociale område. Jeg må således også afvise, at de fynske kommuners beregninger kan danne grundlag for en særlig puljeordning, som må formodes at skulle tilgodese 40 kommuner på bekostning af de øvrige 58.

Det udelukker dog ikke, at der fortsat kan være behov for at udvikle det kommunale finansieringssystem, så det løbende tilpasses til de udfordringer, som kommunerne står overfor.

Der er således en forståelse mellem partierne bag opfølgningen på finansieringsreformen, at der med forholdsvis jævne mellemrum kan være behov for at følge op på, om opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov i udligningen fortsat er dækkende for de faktiske forhold – og i forlængelse heraf er det

affalt, at der igangsættes et nyt arbejde om udgiftsbehovsopgørelsen i Indenrigs- og Socialministeriets Finansieringsudvalg.

Det er i den sammenhæng vigtigt, at eventuelle behov for justeringer i opgørelsen kan underbygges af et solidt fagligt grundlag, hvilket en analyse i udvalget af regnskabsoplysninger for de tre år 2007, 2008 og 2009 forventes at kunne give.

Endelig bemærkes, at der kan være kommuner, som ud fra en samlet vurdering af deres økonomiske situation, må anses at være i en sådan økonomisk presset situation, at der kan være behov for tilskud, som ydes uden for det generelle tilskuds- og udligningssystem.

Karen Ellemann

/ Dorte Lemmich Madsen